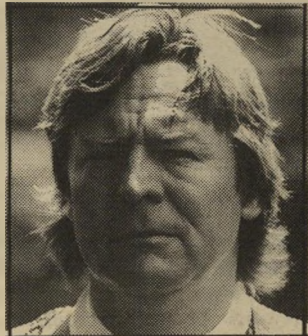

קולנוע

בימאים המבקרים האירופים - סנובים!

אלן פארקר: השחורים שלי סובלים מתסביך קורבן.

בימאי פארקר לישראל קל להבין

האפי-ביי איי כדי לחקור את הפרשה היו לבנים, ועלילת הסרט עוסקת בחקירה של הרצח. אילו היה זה סרט על מרטין לותר קינג הייתי בוודאי משתמש בני קודת-מכת שונה. חוץ מזה, כדאי לזכור ששניים מן הקורבנות היו יהודים, ואת לא היתת כעיה של האוכלוסיה השחור רה בלבד באמריקה, אלא של אמריקה.

תודוך

חובה לראות

תליאביב: הסיכה הקסומה, אינ טרוויסטה, בנול המילחמה היא, שדות החיטה האדומים, אשה תחת השפעה, קפה בגרד, חשד. **ירושלים:** בנול המילחמה היא, קפה בגרד. **חיפה:** החניה של באבט.

סירטי קולנוע בטלוויזיה

*** **פונדק בטאהיטי** (יום רביעי, 15 במרס, בשעה 22.05, ארצות-הברית) - מסרטי האחרונים של ג'ון פורד, על ידידות גברית אמיצה, המתבטאת לא פעם בהחלפת מהלומות בריאה, ועל הנשים המפרות תמיד את האידיליה הזאת. עם ג'ון ויין, לי מארווי, דורותי לאמור.

*** **מה חדש, התלתולה** (יום שישי, 17 במרס, בשעה 22.30) - סאטירה מסורפת של וודי וולן על היפים והיפות של שנות ה-60 ועל שיגעון המתירנות. פיטר אוטול, פיטר סלרס, פולה פרנטיס ואלן עצמו בתפקיד אורח.

*** **ברונקו בילי** (יום רביעי, 22 במרס, בשעה 22.05) - קלינט איסטווד בסאטירה עצמית, כמוכר-נעליים לשעבר שמנסה, בלי הצלחה, לזכות בתהילה כאקדוחן וירטואוז בקירקס. חסידי הטוב, הרע והמוכער בוודאי יתאכזבו מן הלעג של הכוכב-בימאי לדמות שפירסמה אותו.

תל-אביב

*** **שרות החיטה האדום** (גורדון, סין) - דוב הזהב של ברלין מן השנה שעברה מוצדק בהחלט. מהמם בחלק הראשון ורואותני לקראת הסוף. לאנשים רגישים - רצוי לצאת עם הופעת היפאני הראשון.

*** **נשואה למאפיה** (לימור, תל-אביב, מוצג גם באור 1, ירושלים, ארצות-הברית) - הודמנות מעגנת לחזות בשלושה כישרונות אופנתיים אמריקאים מאור: הבימאי וינתן (משוהו פרא') רמי אחוז התזוית, שופע רעיונות פולנועיים מעבועים: מאתי מורדין - המסוגל לעבור מדראמה למצחיקון בי החלפת כובע בלבד; ואחת היפות של הבר, מישל פיפר, שעוד נראה אותה בסרטים רבים בקרוב, כולל גירסה מעורבת ליחסים אטוים המבטיים בידי הבריטי האופנתי סטיבן פרייס.

עדנה פיינרו

מכל המוני התסריטים שהציעו לי באמריקה, זה נראה לי כמתאים ביותר להפקה במיטגרת הקולנוע המיסחרי. יש כאן פרשת-דצח וחקירתה, אבל מע-בר לזה, יש כאן ערך מוסף. אפשר להשתמש במיטגרת כדי להעביר גם מסר. העלילה מתרחשת ב-1964, ויש לי רושם שהקהל האמריקאי זקוק לרי-חוק מסויים, כדי לבחון אירועים, שהם בדרך כלל רוחים בקולנוע, אם הם מוגי-שים לו מוקדם מדי.

כאשר יצאתי לצלם את הסרט בר-רום, הוזהרתי מפני התנכלויות. אבל המצב הכלכלי בסביבה שבה עבדתי היה קשה כל כך שקיבלו אותנו בכרכה, בעיקר את הכסף שהשארנו שם. די לג-רד קצת מעל פני השטח כדי לגלות שהגזענות אינה כלל נחלת העבר. אמנם השתמשתי בהרבה שחקנים מבני המקום, אבל אי אחד מהם לא זכה לק רוא את התסריט במלואו, ולא ידע איזה סרט בדיוק עושים כאן. עם זאת, אני מוכרח לציין שכאשר צילמנו סצנות של הפגנות והתעללויות בשחורים, נר-או לי השחקנים החובכים הלבנים שלי נלהבים באופן מיוחד ונהנים מן התפי-קידים שלהם.

ג'ין הקמן נבחר לתפקיד הראשי לפני זמן רב. את ויליאם דפו ראיתי על הבימה. יש לו ניסיון עשיר כתיאטרון ניסיוני, והגישה שלו מצאה חן בעיני. לא הייתי אומר שהם הפכו לירידים בני פש בזמן הצילומים, אבל הם שניהם

לבן מכה שחור: קשר השתיקה

מקום לגזע הנחות לבקש זכויות כלשהן. פארקר, מיקצוען היוזע היטב כיצד לעבוד על האינסטינקטים של צופיו, ואינו נמנה על המדקד-קים באתיקה, מחלק את הדמויות לכמה סוגים ברורים: הסוכנים המדוללים הסובים, בני המקום הלבנים הרעים, והשחורים שהם הקורבנות. הוא עושה זאת בעילות רבה ובתמונות מרשימות. קשה שלא להשיחך בנועשה על הבד ולא להתקומם נגד מציאות שאכן קיימת, גם אם יש לה יותר גוונים.

מאכס פון-סידוב ופלה הוונגארד

של הסיפור, ועד לאנושיות העמוקה, המסתתרת מתחת למועקה, שבה נתונות רוב הדמויות. הקצב האיטי הוא בלתי-נמנע. הוא חלק מן החוויה של חיי העובדים את האדמה שבהם מטפל הסרט. מאכס פון-סידוב מדהים בתפקיד האב המז-דקן, המנסה לשמור על חזות של כבוד ועל זיק של תיקוה כשהמציאות סופחת באכזריות בפניו, ופלה הוונגארד הצעיר מיטיב לגלם את תפקיד הבן. ה-סרט, שזכה לדקל הזהב בפסטיבל קאן, מבטיח בסיגנון הריאליזם הרומאנטי והוא מצטיין בכך.

האריסון פורד ומלאני גריפית: מוכשרת למכור אותו כהמצאה פרטית שלה. בקיצור, בארא-קודה אמיתית.

מאחר שזו אגדה, המנהלת יוצאת לחופש, שוב רת רגל, המזכירה זוכה להזדמנות להעמיד בני מני-הלת ולהגשים את התוכנית שהוגתה, כאשר הפיות הטובות מצילות אותה ברעג האחרון משיני הברא-ראקודה החוזרת לאיתנה.

ניקולס מביים את הסרט הזה בזריות רבה. הוא משתמש בלי בושה בכל הדפוסים המוכרים של המסורת ההוליוודית, ושומר על קצב מהיר ונכון.

אכספרס לדרום

מיסיסיפי בוערת (בן-יהודה וטיילת, תל-אביב, אור ירושלים, עצמון חיפה, ארצות-הברית) - את הסרט הזה צריך לקחת כפי שהוא או לא לקחת בכלל. מי שמצפה למצוא בו תמונה של המאבק לזכויות האזרח בא-מריקה בשנות ה-60, מוטב שישאר בבית. לעומת זאת, מי שמבקש לראות סרט מתח תפור היטב, על פרשה אחת בודדה מתוך המאבק הזה, יהנה.

אלן פארקר בחר בתקריט מפורסמת אחת שהת-רחשה ב-1964. שלושה פעילים, שני יהודים ושחור אחד, נרצחו על-ידי גזענים בדרום, כשהיו בדרך-חזרה לניו-יורק, אחרי הפגנה שנערכה במדינת מי-סיסיפי. המיטגרת המדרלית שיגרה שני סוכנים לחקור את הפרשה. הם נתקלו באווירה העויינת של מדינה דרומית, ואף השריף ועוזרו טענו תחילה שכל פושע לא התבצע. השוכנים נעלמו, אבל לא קיימת פה שניצחו. שני השוכנים מוצאים בסו-פו של דבר הוכחות מוצקות למפע, מה שגורם להסלמה מהירה ביחסים שבין נציגי-החוק מן הצ-פון, לבני-המקום הקשורים ביניהם בקשר שתיקה והעורכים פרעות בשחורים, כדי ללמדם שאין

עבודות

סקנדינבית

פלה הכובש (מוטיאון, תל-אביב, דנמרק) - פלה בן ה-11 ואביו

לאסה עוזבים, בשלהי המאה הקודמת, את שוודיה העניה, ושמים פעמיהם לדנמרק העשירה יותר, בתיקוה שיגיעו שם למנוחה ולנחלה. אלא שהדנים האמידים מתייחסים לשכניהם מצפון כמעט כאילו היו עבדים, שצריכים להיות מאושרים כאשר מסמ-קים להם עבודה כלשהי, ועל שכר מוטב שלא ידב-רו. לאסה ופלה מתגלגלים לחווה, מתאכסנים ב-אורווה ועובדים בפרך מבוקר ועד לילה. המציאות סביבם קודרת וחסרת תיקוה, ורק מי שחולם מצ-ליח לברוח, ולו לשבריר שניה, אל החופש.

הבימאי בילה אוגוסט חגב במשך שנים לעבד את הרומאן רחב-הידיים של מרטין אנדרסן-נכסה, שנכתב בתחילת המאה הזאת, אולם כאשר הניח כבר את ידיו על הזכויות, גילה שחומר רב כל כך טמון בו, שלא יוכל להתמודד עם הכל. הוא הסתמק בחלק הראשון, ילדותו של פלה, המתחיל עם בואו לדנמרק ומסתיים עם יציאתו למרחב. גם כך הוא נזקק לפעמים וחצי כדי להכניס את כל מה שיש בספר, החל מן הקשר ההדוק שבין האדם לטבע, דרך החלק המכריע שיש לעונות השנה באירועים

ליזה דוליטל:

מזכירה

נערה עובדת (דקל תל-אביב, רון ירושלים, גת חיפה, ארצות-הברית) - מייק ניקו-

לס ממשיד להילחם את מילחמת האשה העובדת, גם אחרי סילקווד יוצרבת. אלא שהפעם, היריב הגי-דול זה האשה אינו גבר, זה כבר נתון מובן מאליו, אלא דווקא אשת-קאריריה אחרת, שהיא קטלנית עוד יותר מן הגברים.

הסרט מוגדר כאגדה הוליוודית, ואין ספק שזו הדרך היחידה לקבל אותו. הגיבורה היא סינדרלה מן הפרברים, שרכשה השכלה בשיעורי-ערב. היא מבקשת לרשע עמדה בעולם הבורסה, אבל כל מה שמציעים לה, זה להיות מזכירה ולעשות קפה. יוז-מות, זה תפקיד צוות-ההנהלה, ושם צריך להיות מבית טוב, ורצוי גם ממין זכר.

ההטרדות המנינות מאלצות את הגיבורה להח-ליף עמדת מזכירות בחברה מיספר פעמים, עד ש-ליפת ממזל מזלה, כך היא סבורה, והיא זוכה למנהל ממין נקבה, אשה צעירה, מסופחת ונמרצת השוענת כי היא אינה מאמינה בניצול, אלא בשיטות-פעולה. ועוד לפני שהיא גומרת את המישיפט, היא כבר גונבת רעיון של המזכירה הקטנה, המציעה שחברה כלכלית מצליחה תרכוש תחנות-רדיו, והיא רצה